

Asia: VN/11255/2023

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

2 § Määritelmät

-

6 § Valviran tehtävät

-

22 § Eräiden muiden tuotteiden valmistajan ja maahantuojan yleiset velvollisuudet

-

25 a § Savuttomia nikotiinituotteita koskevat vaatimukset

Nikotiini aiheuttaa voimakasta riippuvuutta ja monenlaisia terveyshaittoja. Se voi aiheuttaa jo pieninä annoksina myrkytysoireita ja voi suurempina pitoisuuksina johtaa kuolemaan.

Suomi on WHO:n kansainvälisen tupakkapuitesopimuksen FCTC:n (Framework Convention on Tobacco Control) sopimusosapuolena sitoutunut toteuttamaan tehokkaita toimenpiteitä mm. nikotiiniriippuvuuden torjumiseksi. Esityksen tarkoituksena on ottaa nikotiinipussit sääntelyn piiriin siltä osin kuin ne eivät nyt sitä ole, mikä sinänsä on kannatettavaa. Kuitenkin nikotiinipussien saatavuuden lisääminen ja salliminen vähittäismyynnissä lisää riskiä nikotiiniriippuvuuden lisääntymiseen väestössä ja on siten tupakkapuitesopimuksen vastaista.

Uudentyyppisten tuotteiden myötä nikotiinituotteiden käyttö on kääntynyt nousuun erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten keskuudessa. Lääkäriliitto katsoo, että Suomessa tulisi harkita Belgian ja Hollannin esimerkkiä kieltää nikotiinipussit kokonaan. Joka tapauksessa esityksen mukainen savuttoman nikotiinituotteen enimmäismäärä 20 mg/g on liian korkea, koska jo 16 mg/g nikotiinipitoisuus voi olla hengenvaarallinen pienelle lapselle, joka voi vahingossa saada käsiinsä nikotiinipussin. Nikotiinimäärää tulisi rajoittaa siten, että se aiheuttaisi mahdollisimman vähän

haittoja. Lisäksi makuaineiden osalta sääntelyä tulisi selkeyttää ja yksinkertaistaa siten että savuttomille nikotiinituotteille sallittaisiin vain tupakan maku.

29 a § Ilmoitukset savuttomista nikotiinituotteista

-

29 b § Myyntimäärät savuttomista nikotiinituotteista

-

30 § Eräitä muita tuotteita koskevien tietojen toimittamisen tapa, malli ja ajankohta

-

31 § Vähittäismyyntipakkauksia koskeva yleissäännös

-

39 a § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen merkinnät

-

39 b § Savuttoman nikotiinituotteen vähittäismyyntipakkauksen muu ulkoasu

-

39 c § Savuttoman nikotiinituotteen ulkoasu

-

40 § Varoitusmerkintöjä koskeva poikkeus ulkomaanliikenteessä

-

44 § Vähittäismyynnin luvanvaraisuus

-

48 § Ilmoitus nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden vähittäismyynnistä

-

50 § Tukkumyynnin ilmoituksenvaraisuus

-

52 a § Tupakkatuotteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden maustamiseen tarkoitettujen tuotteiden myyntikielto

-

53 § Kielto myydä alaikäiselle

Lääkäriliitto katsoo, että tupakkatuotteiden, nikotiininesteiden ja savuttomien nikotiinituotteiden myynti-ikäraja tulee nostaa 20 vuoteen. Toimenpide vähentäisi nuorten tupakoinnin aloittamista ja tukisi kansallisia tupakkapoliittisia tavoitteita.

58 § Etämyynnin kieltö

Suomen Lääkäriliitto kannattaa etämyynnin kieltämistä.

59 § Tullihuutokaupalla myynnin kieltö

-

60 § Tukkumyynnin rajoitukset

-

62 § Alaikäisiä koskeva maahantuontikieltö

Lääkäriliitto kannattaa esitystä, jonka mukaan alaikäiset eivät saa tuoda maahan tupakkatuotteita, nikotiininestettä tai savuttomia nikotiinituotteita. Iäkäraja tulisi nostaa 20 vuoteen.

63 § Eräiden savuttomien tupakkatuotteiden maahantuontikieltö

-

65 § Kielto tuoda maahan etäviestimen välityksellä hankittuja tuotteita

-

66 § Matkustajatuonnin aikarajat

-

67 § Matkustajatuonnin määrälliset rajat

-

74 § Yleiset tupakointikiellot

Lääkäriliitto kannattaa esitettyä kieltoa käyttää savuttomia nikotiinituotteita päiväkotien ja oppilaitosten tiloissa sekä leikkikentillä. Tupakointikieltö tulisi laajentaa kattamaan myös nikotiinittomat sähkösavukkeet.

80 § Tupakointikieltoa koskevat opasteet

-

81 § Tupakointikieltojen toimeenpano

-

90 § Hakemusten ja ilmoitusten käsittelystä perittävät maksut

-

91 § Tupakkalain valvontamaksut

-

94 § Tuotevalvontaa koskevien tietojen tallentaminen ja julkaiseminen

-

97 § Vähittäismyynnin peruuttaminen

-

100 § Myyntikielto

-

109 § Tupakan myyntirikos

-

113 § Tupakointirikkomus

-

117 § Myyntipäällykset

-

118 § Hallussapitokielto

Lääkäriliitto katsoo, että kaikkien tupakkalain alaisten tuotteiden, myös savuttomien nikotiinituotteiden ja tupakan vastikkeiden, hallussapitokieltoa koskeva ikäraja tulisi nostaa 20 ikävuoteen.

119 § Hävittäminen

-

Voimaantulo

-

Muuta kommentoitavaa?

Tupakkalain tavoitteena on ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen. Lääkäriliiton näkemyksen mukaan terveydelle haitallisten nikotiinipussien myynnin salliminen laajasti Suomessa on siten ristiriidassa tupakkalain 1 § kanssa. Savuton Suomi 2030 tavoitteena on, että alle viisi prosenttia väestöstä käyttää tupakka- tai nikotiinituotteita päivittäin vuoteen 2030 mennessä. Nikotiinipussien salliminen vähittäismyynnissä lisää riskiä nikotiiniriippuvuuden lisääntymiselle ja estää tavoitteen saavuttamista.

Kattelus Mervi
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund